

STATSLÅNHUSET (SYGEHUSKVARTERET)

STATSLÅNSHUSET

Initiativet til statslåns huset medførte både en stigning i byggeriet af enfamiliehuse og en stimulering af byggebranchen til nytænkninger indenfor statslånenes fastsatte økonomiske rammer. Løsningen var nye konstruktioner, der minimerede materialeforbruget, nye funktionelle planløsninger uden spildplads, og brugen af nye, billigere byggematerialer som gasbeton og letklinkerbeton.

Ordningen med statslåns huse fungerede fra 1938 og til 1958. Der var stor fokus på udviklingen af nye ideer, blandt andet blev der afholdt arkitektkonkurrencer om nye hustyper. Typerne kom i praksis til at spænde fra det beskedne muremesterhus over en nyfortolkning af det enkle, danske, murede hus med saddeltag til det modernistiske elementbyggeri.

En beskeden facadehøjde og en tagkonstruktion med lav taghældning blev en gængs måde at reducere materialeforbruget på. Nyt var lofter, der fulgte tagets hældning og optimerede den indvendige udnyttelse af tagformen. I indretningen erstattede spisestuen i køkkenet tidligere tiders spisestue, opholdsstuen blev gjort større, samtidigt accepteredes det, at der var direkte adgang til soverum fra opholdsstuen.

Bygningsdetaljer som tagrender, sålbænke, vindskeder osv. fik generelt et enkelt og diskret udtryk. Cykler og brændsel blev placeret i kælderen, der ofte kun udstrakte sig under en del af huset. Eller man tilbyggede et udhus i beskeden skala. Udhuse påbygget som en forlængelse af taget på hovedhuset blev et nyt og populært motiv.

Statslåns huset fik flere udtryk. Fra den stilfærdige fortsættelse af den danske tradition til det arkitektoniske, ambitiøse udtryk, der på selvstændig vis forvalter statslåns huset præmisser.

Hyldesti 8

Anbefalinger:

Bygningsdele og overflader

Statslåns huset blev opført i håndværkerregi, men med nye materialer og metoder.

Mur

Ydervæggene var oftest af teglsten. Nyt var vægge af gasbeton eller letklinkerbetonblokke, der blev pudset og malerbehandlet. Der forekom også ydervægge sammensat af blank mur, pudset overflade og/eller træbeklædning.

Vindue

Vinduerne var med store rudefelter eller todelte, rammerne malet træ, i nogle tilfælde mahogni og hvidmalet træ. Ikke alle vinduer var oplukkelige, enkelte var forsynet med trækrude. Med de lave facadehøjder kunne man nu erstatte de murede vinduesoverligger med en tagrem og udføre vinduer og døre som snedkerpartier. Entredøre var oftest pladedøre med lakeret naturtræ. Småsprossede vinduer er fremmede for husets arkitektur og plasticvinduer vil ofte skæmme dets stofflighed.

Tag

Tagdækningen ved lave taghældninger var eternitskifer eller -bølgeplader. Ved renovering er tagpap på lister et alternativ.

Ved farvesætningen ønskede man at skabe en kontrast mellem forskellige bygningsdele – murværk, vinduer og træværk. Det udtrykte husets konstruktive og stofflige klarhed, som forsvinder, hvis alle husets overflader males i samme farve.

Bygningsændringer og tilbygninger

Statslåns huset spænder fra det anonyme til det raffinerede. Alle typer kan principielt tilbygges eller ændres. Men det kræver indlevelse i husets karakteristika og videreførelse af dets skala og udtryk.

Gl. Møllevej 13